

അനുപ്പാനം

കുടുകാരേ... ഈ സ്വാത്രന്ത്യത്തിന്
തേതാടനുബന്ധിച്ച് പരിചയപ്പെട്ട്
തുറന്ന് സ്വാത്രന്ത്യ സമര ചരിത്രത്തിലെ
സ്ത്രീസാമ്നിധ്യത്തെ കുറിച്ചാണ്.
എല്ലായാൽ തിരാത്ത സ്ത്രീകളുടെ
പകാളിത്തം നമ്മുടെ സ്വാത്രന്ത്യസമര
ചരിത്രത്തിന് പറയാനുണ്ട്. അവയിൽ
ചുരുക്കം ചിലരെ പരിചയപ്പെടാം.

സ്വാത്രന്ത്യസമര ചരിത്രത്തിലെ

സ്ത്രീകൾ

ബീഗം ഹസത് മഹൽ

ബീഗം ഹസത് മഹൽ

1820-ൽ ബീറ്റിഷ് ഇന്ത്യയിലെ ഒഫീസാബാറിലുള്ള അവധ് എന്ന നാടുരാജ്യത്താണ് ബീഗം ഹസത് മഹൽ ജനിച്ചത്. അവധിലെ അവസാനത്തെ നബാബായിരുന്ന വാജിദ് അലിഷായുടെ ആദ്ദോരൂയായിരുന്നു അവർ.

1857-ലെ ഓന്നാം സ്വാത്രന്ത്യസമരകാലത്ത് ഇരുപ്പിന്ത്യാ കമ്പനിക്കെതിരെ പോരാടി ബീഗം ഹസത് മഹൽ. ബീറ്റിഷുകാർ വാജിദ് അലിയെ നാടുകടത്തിയതിനെ തുടർന്ന് അധികാരമേറ്റുത്ത മഹൽ, അവധിനെ ഇരുപ്പിന്ത്യാ കമ്പനിയുമായി

ചേർക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾക്കെതിരെ പോരാടി. രാജ്യത്തു നിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെടുന്നതിനു മുൻ്ന് തന്റെ മകൻ ബിർജിസിനെ അവധിയിൽ ഭരണാധികാരിയായി വാഴിച്ചുവെക്കിലും അത് കുറച്ചുനാണേ നിബന്ധനയുള്ളൂ. പിന്നീട് നേപ്പാളിൽ അദ്ദേഹം തേടിയ അവർ അവിടെവെച്ച് 1879-ൽ മരണമടങ്ങു.

ബിള്ള

1850-ൽ ഉത്തർപ്പദ്ധതിലെ പേരുകേട്ട കുടുംബത്തിലെ ബിള്ള ജഗിച്ചു. സ്വത്ത്യപ്പോരാട ചരിത്രത്തിൽ ഓർമ്മി ക്ഷേപിച്ചേണ്ട പ്രോണ്ട് അവരുടെത്. അണ്ണുൽ അലിവാനെ വിവാഹം കഴിച്ചു. വിലാഹത്ത് പ്രസ്ഥാന നായകരായ മൗലാനാ ഷൗക്കത്തലി, മൗലാനാ മുഹമ്മദ് അലി ജൂഹർ എന്നിവരടക്കം അഞ്ചു അഞ്ചുമകളും ഒരു പെൺകുട്ടിയുമായിരുന്നു അവർക്ക്. മുപ്പതാം വയസ്സിൽ വിധവയായി.

ബിള്ളമകൾ ഒരോന്നാൾകും വിദ്യാഭ്യാസം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും വിദ്യാഭ്യാസം നേടേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെപ്പറ്റി നല്ല ധാരണയുണ്ടായിരുന്നു. അവർ തന്റെ സർജാഭരണങ്ങൾ പണ്ണയപ്പെടുത്തി മകരുളും അലീഗഡിലും ഓക്സ്ഫോഡിലും മെല്ലാം പരിപ്പിച്ചു.

വിലാഹത്ത് മുവ്വെമറ്റ് കാലത്ത് ഈ മകൾ ജയിലിലായിരിക്കേ മനോഭേദരും

കൈവിടാതെ ബിള്ള സഹപാർഡത്തിനും ഏകുത്തിനും വേണ്ടി നിലകൊണ്ടു. രാജ്യത്തുടനീളം സമ്പരിക്കുകയും ജന അരുളം അഭിമുഖീകരിച്ച് സംസാരിക്കുകയും ചെയ്തു അവർ. 1924 നവംബർ 13-ന് മരണപ്പെട്ടു.

കുമുദി ടീച്ചർ

രാജ്യം വാഴ്ത്തിയ തുശ്മാണ കുമുദി ടീച്ചറുടെ. 1934 ജനുവരി 14-നാണ് ചരിത്രത്തിൽ ഇടംപിടിച്ച ആ സംഭവം. ഹരിജനോദ്ധാരണത്തിന് ഫണ്ട് കണ്ണെടുത്തുന്നതിനായാണ് ഗാന്ധിജി 1934 ജനുവരി 10-ന് കേരളത്തിലെത്തിയത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാലാമത്തെ കേരള സന്ദർശനം.

14-ന് വടക്കര കോട്ടപറമ്പിൽ നടന്ന ചടങ്ങ്. ജനം തിങ്ങിനിറന്നു. സ്വർഗാ ഭരണവിഭൂഷിതരായ സ്ത്രീകളെ നോക്കി ഗാന്ധിജി പറഞ്ഞു: “നമ്മുടെ നാട് ദരിദ്രരാജ്യങ്ങളിലെലാനാണ്. വയറുനിച്ച് ക്ഷേമം കഴിക്കുന്നവരുടെ എല്ലാം വളരെക്കുറവ്. പിന്നു വന്നത്തിന്റെയും ആഭരണത്തിന്റെയും കമ പറയാനുണ്ടോ? നിങ്ങളിവിട ആവശ്യത്തിലേരു ആഭരണ അള്ളണിത്താണ് വന്നിൽക്കുന്നത്. നാടി നീരി അവസ്ഥയുസരിച്ച് നിങ്ങൾ കാണി ക്കുന്നത് നീതിയാണോ?

അധികമെന്ന് നിങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമുണ്ടോ?

കുമുദി ടീച്ചർ

ഉള്ള ആദരണങ്ങളിലൊരു പങ്ക് എന്നെ ഏൽപ്പിക്കുക. നിങ്ങളുടെ ദയാവാൽപ്പു കൊണ്ട് ഒരു വയസ്സിലും നിറങ്ങുകയിൽ, അതിലും വലിയൊരു പുണ്യം ലഭിക്കു നുണ്ടാം...” ആയിരങ്ങൾ പ്രസംഗം കേടുകൊണ്ടിരിക്കു 16കാർധായ കൗമുഖിയെ പെൻകുട്ടി വേദിയിലേക്ക് കയറിവന്നു തന്റെ സർവ്വവള്ളൂരി ശാന്തിയോടുചേരു.

തുടർന്ന് ശാന്തിയോട് കൈയെയാപ്പ് ആവശ്യപ്പെട്ടു. ശാന്തി കൈയെയാപ്പ് ചാർത്താൻ ഒരുങ്ങവേ അവർ അടുത്ത വള്ള ഉണ്ട്. ശാന്തി പറഞ്ഞു: “രണ്ട് വള്ള വേണ്ടും, ഒന്നുമാതി...” അവർ അടുത്തതായി കഴുത്തിലെ സർവ്വമാല ഉണ്ടിന്തുകി. ശാന്തി ചോദിച്ചു: “മാതാപിതാക്കൾ സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടോ..?” ഉത്തരം നൽകാതെ അവർ കമലും അഴിച്ചു. “ആദരണങ്ങൾക്കായി അച്ചുനോട് വാശി പിടിക്കുമോ?” ശാന്തിയുടെ ചോദ്യത്തിന് കൗമുഖി ഉറച്ച് സ്വരത്തിൽ മറുപടി നൽകി: “ഇല്ല.” “ആദരണമില്ലാത്ത പെൺകുട്ടിയെ വേണ്ടെന്ന് ഭർത്താവായി വരുന്നയാൾ നിർബന്ധം പിടിച്ചാലോ...” “അങ്ങനെ ഒരാളും വേണ്ടെന്ന് പറയും.” ശാന്തി കൗമുഖിയുടെ ഓട്ടോഗ്രാഫിൽ എഴുതി: “നി കൈവിട്ടുകളുണ്ട് ആദരണത്തെക്കാശർ എത്രയോ മികച്ച ആദരണമാണ് ഈ ത്യാഗം...” ചരിത്രത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയ ഈ ത്യാഗത്തെക്കുറിച്ച് ശാന്തി പിന്നീട് പല വേദികളിലും പ്രസംഗിച്ചു. ‘കൗമുഖി കീ ത്യാഗ്’ എന്ന പേരിൽ ലേവനം എഴുതി.

കസ്തുർബാ ശാന്തിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ കൊഡിലാംഡിയിൽ നടത്തിയ മിശ്രഭോജന മടക്കമുള്ള ഒട്ടേറെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും സർവ്വോദയ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പങ്കാളിയായി. 92-ാം വയസ്സിൽ 2009 ആഗസ്റ്റ് 20 നാലിനായിരുന്നു അന്ത്യം.

വിജയലക്ഷ്മി പണ്ഡിത്

ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ വനിതാമന്ത്രി. ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയിലേക്ക് പ്രതിനിധി സംഘത്തെ നയിച്ച് ആദ്യവനിത്, ലോകത്തെ ആദ്യ വനിതാസമാനപതി - വിജയലക്ഷ്മി പണ്ഡിതിന്റെ നേട്ടങ്ങളുടെ പട്ടിക അങ്ങനെ വളരെ വലുതാണ്. 1900 ആഗസ്റ്റ് 18-ന് അലഹാബാദിൽ ആനന്ദഭവനിൽ

വിജയലക്ഷ്മി പണ്ഡിത്

മോത്തിലാൽ നെഹർഗിവിന്റെയും സ്വരൂപ് കുമാരിയുടെയും മകളായി വിജയലക്ഷ്മി ജനിച്ചു. ജേഷ്ഠം ജവഹർലാൽ നെഹർഗു, അനിയത്തി കൃഷ്ണൻ. ദേശീയ പ്രസ്ഥാനത്തിൽ സജീവയായ വിജയലക്ഷ്മി പണ്ഡിത് നിരവധി ജാമകൾ നയിച്ചു. പ്രഭാഷണങ്ങൾ നടത്തി. 1932 ജനുവരി 27-ന് അവർ അറിസ്റ്റുചെയ്യപ്പെട്ടു. പിശയോടുകൂടിയ ഒരവർഷത്തെ കരിനടകവാണ് ലഭിച്ചത്.

1936-ൽ പ്രവിശ്യകളിലേക്ക് നടന്ന തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ കോൺഗ്രസ് സ്ഥാനാർത്ഥിയായി. ഉത്തർപ്പോദ നിയമസഭയിൽ അംഗമായി. മന്ത്രിയായി. രാജ്യത്തിന്റെ സമാതമില്ലാതെ ബീട്ടൻ ഇന്ത്യയെക്കുടി രണ്ടാം ലോകയുദ്ധത്തിൽ കക്ഷിപ്പേർത്തതിൽ പ്രതിഷ്ഠയിച്ച് കോൺഗ്രസ് മന്ത്രിസഭകൾ രാജിവാച്ചുപ്പോൾ വിജയലക്ഷ്മിയും സ്ഥാനമൊഴിഞ്ഞു. ശാന്തി സത്യഗഹപ്രസ്ഥാനമാരാളിച്ചതോടെ വിജയലക്ഷ്മിയും അതിൽ പങ്കുചേരിനു.

1940 ഡിസംബർ സെതിന് നാലുമാസം തടവിനു ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. കിട്ടിന്ത്യാ പ്രക്ഷോഭം ശക്തമായപ്പോൾ 1942 ആഗസ്റ്റ് 12-ന് വീണ്ടും അറിസ്റ്റിലായി. ഇദ്ദീരാഗാഡി അടിയന്തരാവസ്ഥ പ്രവൃംപിച്ചുപ്പോൾ അതിനെതിരെ വിജയലക്ഷ്മി രംഗത്തുവന്നു. 1977-ൽ അടിയന്തരാവസ്ഥ പിൻവലിച്ച

» ഉക്കിണാപ്രിക്കലെയയാണ് ശാന്തിയുടെ രാഷ്ട്രീയ പരിക്ഷണ ശാല എന്ന് വിശ്വേഷിപ്പിക്കുന്നത്.

മഹർജാടി

ശ്രേഷ്ഠ മൊറാർജി ദേശയിയുടെയും മറ്റും നേ
തൃത്തത്തിൽ രൂപവത്കരിച്ച ജനതാപാർട്ടിഡ്
അവർ പിന്തുണാച്ചു. 1990 ഡിസംബർ ഓനിന്
അന്തരിച്ചു.

അക്കാമ ചെറിയാൻ

1938. തിരുവനന്തപുരത്ത് രാജാവിനെ നേരിൽ
കുട്ടി പരാതി അറിയിക്കുന്നതിനായി നടത്തിയ
ജാമ. പട്ടാള മേധാവി കേന്ദ്രത്ത് വാടക്കിൻസ്
സ്ഥലത്തെത്തതി. ജാമ അനുവദിക്കില്ലെന്നും
വെടിവെക്കുമെന്നും പ്രവൃംപിച്ചു. ‘വെടിവെ
ക്കാനാണ് ഭാവമെങ്കിൽ ആദ്യം എൻ്റെ
നേണ്ണിൽ തന്നെ നിറയോഴിക്കുക’ എന്നു പ

അക്കാമ ചെറിയാൻ

റഞ്ഞ റംഗത്തത്തിയ സ്ത്രീയാണ് അക്കാമ
ചെറിയാൻ. ഇന്ത്യാദ, തിരുവിതാംകൂർ
സംസ്ഥാനത്ത് നടന്ന ദേശീയസമരങ്ങളിൽ
നേതൃത്വം വഹിച്ചിരുന്ന അവർ കേരളത്തിലെ
സ്ത്രീമുന്നേറ്റ ചരിത്രത്തിലെയും രാഷ്ട്രീയ
ചരിത്രത്തിലെയും നിരസനായിയായി.

1909-ൽ ഫെബ്രുവരി 15-ന് കോട്ടയത്തെ
കാഞ്ചിപുള്ളിയിൽ കരിപ്പുപ്പുറിവിൽ തൊ
മൻ ചെറിയാൻറിയും അനന്മയുടെ
യും റണ്ടാമത്തെ പുത്രിയായാണ് ജനനം.
സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരം തിരുവിതാംകൂർ നിയമസഭ
യിലേക്ക് അക്കാമ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു.
1951-ൽ അവർ സ്വാതന്ത്ര്യസമര നേതാവും
എം.എൽ.എയുമായ വി.വി. വർക്കിന്റെ
വിവാഹം കഴിച്ചു. പിന്നീട് കോൺഗ്രസിൽ
നിന്നുക്കൊണ്ടു. ഇടതുപക്ഷത്തിന്റെ പിന്തുണ
യോടെ മീനച്ചിൽ പാർലമെന്റ് സീറ്റിൽ

മത്സരിച്ചുകൂടിലും വിജയിച്ചില്ല. 1982മെയ്
അഞ്ചിന് അന്തരിച്ചു.

എ.വി. കുട്ടിമാളു അമ

1932-ൽ അമക്കൊപ്പം റണ്ടുമാസം
പ്രായമുള്ള കുഞ്ഞിനെന്നും രാഷ്ട്രീയ

എ.വി. കുട്ടിമാളു അമ

തടവുകാരായി ജയിലിൽ അടച്ച വാർത്ത
ചുട്ടുള്ള സംഭവമായി. മകൾ ലക്ഷ്മിയെ
പ്രസാദിച്ച് റണ്ടുമാസമായപ്പോഴാണ്
നിയമഘാടന സമരത്തിനെത്തി കുട്ടിമാളു
അമ അറിപ്പിലാവുന്നത്.

കുഞ്ഞിനെ അമ്മയെ ഏൽപ്പിക്കണമെന്ന്
ഭർത്താവ് മാധവമേനോൻ മജിസ്റ്റ്രറ്റ്
കോടതിയിൽ ആവശ്യപ്പെടുകയിലും കുഞ്ഞിനെ
ജയിലിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകാൻ
അധികൃതർ അനുവദിച്ചില്ല. കുഞ്ഞതുമാ
യല്ലാതെ ജയിലിലേക്കില്ലെന്ന കുട്ടിമാളു അ
മയ്യുടെ വാഗിക്കുമുന്നിൽ അധികാരികൾ
കീഴടങ്ങി.

പൊന്നാനി താലുക്കിലെ ആനകരെ
ഗ്രാമത്തിലുള്ള വടക്കെത്തു കുട്ടാം
തതിൽ ഗ്രോവിനുമേനോബൻഡിയും അ
മുഖാമുയുടെയും മുത്തമകളായി
1905-ൽ ജനിച്ചു. പാരമ്പര്യമായി ബൈറ്റിഷ്
സർക്കാറുമായി അടുപ്പം പുലർത്തിയ
വരായിരുന്നു.

മാധവമേനോനെ വിവാഹം കഴിച്ചുതോ
ടെയാൻ സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തെ കുറിച്ചും
ദേശീയ പ്രസ്താവനത്തെ കുറിച്ചും മനസ്സിലാക്കുന്നത്. പറന്തതിൽ ഏറെ ശ്രദ്ധിച്ച
ഇവർ ദേശീയ നേതാക്കളുമായി അടുത്ത
ബന്ധം പുലർത്തി. 1985 ഏപ്രിൽ 14-ന്
അന്തരിച്ചു.

» റവർണർ ഇന്നോളാണ് വെള്ളേസ്യായി എന്നിയെടുന്നത്.

മലര്വാടി